

Ανάγκη για μια «πράσινη» παγκόσμια συμφωνία

Δεν χωρά την παραμικρή αμφιβολία το ότι οι σύγχρονες ανθρώπινες κοινωνίες, σ' όλα τα μήκη και τα πλάτη του πλανήτη, αντιμετωπίζουν, τα τελευταία τρία χρόνια, τεράστια χρηματοπιστωτική κρίση – ίσως τη χειρότερη μετά το οικονομικό κραχ του 1929. Οι ηγέτες των μέχρι σήμερα πλούσιων χωρών του κόσμου αντελήφθησαν –και, ευτυχώς, έγκαιρα– ότι από μόνοι τους δεν είναι δυνατό να αντιμετωπίσουν το «τσουνάμι» των χρεοκοπιών τεράστιων σε ύψος κεφαλαιοποιήσεων τραπεζικών κολοσσών και γιγαντιαίων, ομοίως, επιχειρήσεων.

Συσκέπτονται πλέον από κοινού και με μικρότερες σε οικονομική ευρωστία ηγεσίες χωρών, ώστε, μέσα από ένα νέο οικονομικό σχεδιασμό, να αποτραπούν τα χειρότερα.

Μήπως, όμως, ήρθε η ώρα κατά την οποία οι ηγέτες του πλανήτη θα πρέπει να διακρίνουν ότι η ορθή αντιμετώπιση της χρηματοπιστωτικής κρίσης περνά μέσα από την αλλαγή και της περιβαλλοντικής πολιτικής, που θα αντιμετωπίζει με επιτυχία τις δυσμενέστετες επιπτώσεις των κλιματικών αλλαγών;

Η οποιαδήποτε οικονομική στήριξη των επιχειρήσεων, που, άλλωστε, βλέπουμε ότι αποτελεί πλέον φροντίδα των κυβερνήσεων, δεν είναι δυνατό να μην συνοδεύεται από την αδήριτη ανάγκη για την άμεση υιοθέτηση νομοθετικών μέτρων και κανόνων που θα ενισχύσουν την εξοικονόμηση ενέργειας, θα συμβάλουν στην ενεργειακή ασφάλεια και θα συντελέσουν στην πολυπόθητη για όλους ανάπτυξη της οικονομίας με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και όλων των αερίων που οδηγούν μέχρι σήμερα στην εξάπλωση του φαινομένου του θερμοκηπίου.

Η διατήρηση των φυσικών πόρων μέσα από την αειφορία, η ανάπτυξη καθαρών τεχνολογιών, οι επενδύσεις στην «πράσινη» τεχνολογία είναι ικανές να οδηγήσουν όχι απλά στην αειφόρο ανάπτυξη, αλλά σε μια νέας μορφής οικονομική ανάπτυξη, που θα λειτουργεί με σαφείς περιβαλλοντικούς κανόνες, θα σέβεται το περιβάλλον και τον άνθρωπο και θα είναι ικανή να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας.

Όλοι ομιλούν περί νέων συμφωνιών, που θα αλλάξουν το δυσμενές οικονομικό περιβάλλον και θα αναστηλώσουν τις μισογκρεμισμένες αγορές των ΗΠΑ, της Ασίας, της Ευρώπης. Οι οικονομικές αυτές συμφωνίες, όμως, αν τελικά επιτευχθούν (πράγμα που όλοι, βέβαια, εύχονται), θα είναι πρόσκαιρες, αν

Γράφει ο Δρ. ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΚΑΛΑΒΡΟΥΖΙΩΤΗΣ

Ο Δρ. Ιωάννης Κ. Καλαβρουζιώτης είναι Επίκουρος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

δεν συνοδεύονται από μια νέα περιβαλλοντική συμφωνία, ικανή να οδηγήσει μακροπρόθεσμα τους πολίτες σε πραγματικά οφέλη βελτίωσης της οικονομικής τους κατάστασης αλλά και της καθημερινότητάς τους.

Ιστορικά, η Ευρώπη στήριξε πάντα σημαντικές πρωτοβουλίες. Είναι ώρα ευθύνης για τους ηγέτες της, που βλέπουν ευρωπαϊκά κράτη του μεσογειακού Νότου να ασφυκτιούν οικονομικά και να κλυδωνίζονται, να αναγορεύσουν το περιβάλλον σε προτεραιότητα και αναπόσπαστο κομμάτι της νέας κυοφορούμενης παγκόσμιας οικονομικής συμφωνίας.

Η χώρα μας είναι ανάγκη να προχωρήσει άμεσα σε νέες περιβαλλοντικές πρακτικές, που θα στοχεύουν στην αειφορία των πόρων. Η «πράσινη» ανάπτυξη, για να μην καταστεί απλό ευχολόγιο, θα πρέπει να υιοθετεί τις βασικές αρχές της αειφορίας και του σεβασμού απέναντι στο περιβάλλον. Αλήθεια, είναι δυνατό να ομιλούμε σήμερα για

εκτροπές ποταμών και μεγάλα τεχνικά εγχειροβελτιωτικά έργα σε περιοχές όπου η άρδευση έχει καταστεί προβληματική, όταν δεν σχεδιάζουμε διαχειριστικά σχέδια επαναχρησιμοποίησης αστικών επεξεργασμένων λυμάτων και λήσσης για χρήση τους στη γεωργία;

Με πρακτικές τού χθες δεν είναι δυνατό να αντιμετωπίσουμε τα σύγχρονα περιβαλλοντικά προβλήματα· η λύση τους απαιτεί τολμές.

Οι προσπάθειες μας θα πρέπει να στοχεύουν:

- στην αποτελεσματική προστασία και διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών·
- στην αειφορική χρήση και διαχείριση των φυσικών πόρων·
- στη διατήρηση της βιοποικιλότητας·
- στην προστασία και την ορθή διαχείριση των εδαφών από τα φαινόμενα της διάβρωσης, της αλάτωσης, της οξίνισης, της υπερεκμετάλλευσης·
- στην προστασία ενδιαιτημάτων και ειδών·
- στην προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες της παρεχόμενης παιδείας, με ιδιαίτερη προσοχή και φροντίδα κυρίως στις νεαρές ηλικίες.

Σε αντίθετη περίπτωση, για μια ακόμη φορά τα περιβαλλοντικά προβλήματα θα διογκώνονται και οι αστικές κοινωνίες θα ασφυκτιούν υπό το βάρος της περιβαλλοντικής μας «ένδειας» και «ανικανότητας». ■

